

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		17.09.2020
Fylkestinget		29.09.2020

Vedtak av Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 - Regional planstrategi

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget i Vestland vedtek Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 med dei endringar som kjem fram i saka.
2. Fylkestinget gir fylkesrådmannen fullmakt til å gjere tekstlege endringar i tråd med rammene i denne saka. Dette skal skje i samråd med fylkesordførar.
3. Fylkestinget ber fylkesrådmannen om å utarbeide eigen sak til Fylkesutvalet om vidare oppfølging av Utviklingsplanen.

Samandrag

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 har vore på høyring og offentleg ettersyn. Det har kome 57 innspel i høyringa. Dei fleste høyringspartane gir støtte til at det er gode mål og strategiar i Utviklingsplanen, og at den fungerer godt som eit felles overordna styringsverktøy. Høyringsinnspela er oppsummerte med tilrådingar i ein høyringsrapport som er lagt ved saka. Innspela som ønskjer endring er først og fremst retta mot prioriteringar av planarbeid, men er og knytt til kystkultur, regionråd, digitalisering og desentralisering av tenester, og beredskap. Fylkesrådmannen rår til at planen vert vedteken med dei endringar som er foreslått i saka.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Paal Fosdal
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Regional planstrategi er eit obligatorisk planarbeid i alle fylker, og blir utarbeidd kvar valperiode og seinast eitt år etter konstituering av nytt fylkesting, jf. Plan- og bygningslova § 7. Arbeidet med førebuing av kunnskapsgrunnlag for Utviklingsplan for Vestland - regional planstrategi 2020-2024 starta i førre fylkestingsperiode ved at fylkesrådmannen utarbeida ein grundig rapport med statistikk og utviklingstrekk for Vestland. Denne vart lagt til grunn for utarbeidinga av folkehelseoversikt og utfordringsdokument for Vestland. Desse rapportane utgjer kunnskapsgrunnlaget for utviklingsplanen og var lagt ved saka då Fylkesutvalet i Vestland formelt vedtok oppstart av planarbeidet 3. desember 2019, jf. [PS 22/2019](#).

Planutvalet har som prosessutval handsama to saker undervegs i prosessen i møta 30. januar og 26. mars 2020. I desse møta har dei fastsett mål og strategiar som inngår i planen, jf. [PS 1/2020](#) og [PS 2/2020](#).

I politisk sak PS75/2020 vedtok Fylkesutvalet å sende forslag til Utviklingsplan for Vestland på høyring og fatta følgjande vedtak:

1. Fylkesutvalet vedtek å sende forslag til Utviklingsplan for Vestland – Regional planstrategi 2020- 2024 på høyring og offentleg ettersyn i perioden 4. mai – 19. juni.

Grunna forseinka utsending av høyringsbrev vart fristen for høyringa sett til 28. juni.

Vedtakskompetanse

I følgje plan- og bygningslova og Reglement for folkevalde organ og delegering, er myndigheita til å vedta Regional planstrategi lagt til Fylkestinget.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Når Utviklingsplan for Vestland – Regional planstrategi er vedtatt vil den gi føringar for prioriteringar i budsjett og økonomiplan frå 2021.

Klima: Klimautfordringane er peikt på som ei sentral utfordring i kunnskapsgrunnlaget til utviklingsplanen. Klimaomstilling og nullutsleppssamfunnet er løfta fram i mål og strategiar.

Folkehelse: I tråd med folkehelselova er det utarbeidd ei folkehelseoversikt som grunnlag for utviklingsplanen. Utfordringar og moglegheiter som er skildra i oversikta, er lagt til grunn for mål og strategiar, og for vurderinga av behov for planar. Forslag til mål og strategiar er relevante for å oppnå betra folkehelse i befolkninga.

Regional planstrategi: Fylkestinget skal vedta ny regional planstrategi i løpet av første år etter fylkestingsvalet. Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 er formelt ein regional planstrategi. I denne saka er høyringa oppsummert og fylkesrådmannen legg fram forslag til vedtak.

Saksutgreiing

Prosess og medverknad

Medverknad frå samfunnet er vesentleg for å utvikla ein relevant og gjennomførbar planstrategi. Det var omfattande medverknad gjennom dialogmøte og spørjeundersøking i samband med utarbeidinga av kunnskapsgrunnlaget. I høyringsperioden vart det gjennomført informasjons- og innspelsmøte i digital form. Her vart alle regionråda inviterte til å kome med førebudde innlegg, saman med fleire organisasjonar. Totalt var det 20 førebudde innlegg. Samlinga vart strauma direkte på internett, og i følgje statistikken var det mange som følgde møtet undervegs.

Internt i fylkeskommunen har det gjennom heile prosessen vore plankontaktar i alle avdelingar som har følgd strategiarbeidet og kome med innspel undervegs. Det har og vore interne prosessar på avdelingane, og arbeidet har vore drøfta i toppleiargruppa gjennom fleire møte.

Oppsummering av høyringsinnspel

Det har kome 57 innspel i høyringa av Utviklingsplan for Vestland. To statlege etatar, 2 fylkeskommunar, 15 kommunar, 7 regionråd, 6 næringsforeiningar, 23 ulike organisasjonar og 2 privatpersonar har kome med innspel.

Generelt er det mange positive tilbakemeldingar om at mål og strategiar fungerer godt som eit felles overordna styringsverktøy. Det har kome nokre konkrete innspel om endringar, men mest innspel til kva planar som bør bli prioritert i planperioden. Vidare er det ein del innspel som enten er generelle, eller så detaljerte at dei best kan følgast opp gjennom komande planarbeid. Punktlista under viser dei områda som det er kome konkrete innspel om endringar i Utviklingsplanen.

- Planbehov
- Kystkultur
- Regionråd
- Digitalisering og desentralisering av tenester
- Beredskap

Planbehov

I prosessen med Utviklingsplan for Vestland - Regional planstrategi har det vore ei målsetting om å avgrense talet på planar, både regionale-, tema og strategiplanar. Ei forenkling og samordning av plansystemet vil tene to formål – ei meir heilskapleg planlegging der ein ser samfunnsplanlegginga i samanheng, samt at det blir lettare for både kommunane, regional stat, fylkeskommunen og ålmenta å måtte forhalde seg til færre planar. Fleire av tema som det er etterspurd eigne temaplanar for, har det difor blitt vurdert at skal inngå som tema i meir overordna regionale planar. I kapittelet om plansystem er Utviklingsplanen tydeleg på at temaplanar også kan vere forankra i regionale planar. Dei regionale planprosessane kan difor vurdere behovet for meir detaljerte temaplanar nærare.

I det følgjande er det gitt ei vurdering av dei planar og strategiar det har kome innspel om endringar i prioritering og innretting av.

Regional plan for folkehelse

Begge dei gamle fylka har folkehelseplanar, men etter fylkesrådmannen si vurdering var kunnskapsgrunnlaget svakt i utarbeidinga av desse planane. Vi har meir detaljert kunnskap no, og utfordringsbiletet har endra seg sidan planane vart utvikla. Erfaringane så langt er likevel at regional plan for folkehelse bidreg til å løfte den sosiale dimensjonen og folkehelseperspektivet i samfunnsutviklinga. Det er behov for større vekt på samarbeid og samhandling i fylket. Fylkesrådmannen ser at det ideelt sett skulle vore utarbeidd ein ny plan, men at det kan bli utfordrande av kapasitetsårsaker. Folkehelseplanane er tross alt ganske samstemte i mål og innhald, og fylkesrådmannen rår til at vi i denne perioden fokuserer på å rullere eit handlingsprogram som kan vere meir strategisk innretta, i tillegg til at vi aktivt arbeider inn folkehelse som ein del av andre planar som no vert starta. Arbeidet med nytt handlingsprogram bør vere ferdig tidnok til at det kan inngå i budsjettgrunnlaget for 2022. Folkehelsearbeidet kan også fokusere på kunnskapsproduksjon som grunnlag for ein revisjon av planen i neste planperiode.

Regional plan for areal, natur- og kulturminneressursar

Fylkesrådmannen ser at det er trong for å utvikle ein føreseieleg og samstemt politikk når det gjeld arealforvaltning i form av ein regional plan. Dette vil kunne sikre viktige verdiar gjennom ei langsiktig og målretta forvaltning. Det er eit behov for arealstrategiar og retningslinjer for å bevare eit rikt naturmangfald, landskap og kulturmiljø i Vestland fylke. Ein slik plan har vore løfta i regional planstrategi for Hordaland i førre periode, og i Sogn- og Fjordane sin planstrategi var det òg vedteke å utarbeide ein regional plan for arealbruk. Ingen av dei gamle fylka hadde kapasitet til å utarbeide slike planar.

Fylkeskommunen skal innan desse område både utøve formelt mynde etter lov og forskrift, og vere regional utviklar og aktør i partnarskap med andre aktørar i regionen. Etter fylkesrådmannen sitt syn

bør ein slik plan inkludere også arealverdiar og interesser der fylkeskommunen ikkje har myndigheit, for å få ei heilskapleg ramme omkring arealbruken.

Skal det gjerast eit kvalitativt godt planarbeid som kan verte ei reell rettesnor for arbeidet framover, er det behov for tid, kapasitet og kompetanse til å utarbeide kunnskapsgrunnlaget. Fylkesrådmannen ser det ut frå desse perspektiva ikkje som realistisk at vi vil ha kapasitet til å sette i gong planprosessen inneverande periode, men at dette vil vere ein type plan som det er naturleg å ha høgt på prioriteringslista i neste planstrategi.

Fylkesrådmannen rår til at Utviklingsplanen står fast på at perioden 2020-2024 skal nyttast til å innhente og oppdatere kunnskap. Dette vil vere grunnlag for ei framtidig regional plan på området. I løpet av 2021 vil fylkeskommunen invitere aktuelle partar til ei samling for å drøfte kva verkemiddel og arbeid som bør gjennomførast i perioden. Fylkesrådmannen ser samtidig at det kan vere behov for meir samordnande og forpliktande oppfølging av området, og rår til at temaet vert inkludert i rapporteringa på oppfølginga av Utviklingsplanen. *Dette bør bli innarbeidd i Utviklingsplanen i den tekstlege omtalen av Regional plan for areal, natur, og kulturminneinteresser.*

Naturvernforbundet understrekar i sin uttale at mål 2 med tilhøyrande strategiar er eit viktig mål. Dei vil likevel foreslå en endring i strategi 2.2, og peiker på at Vestland fylke burde vere meir ambisiøse med omsyn til å bevare viktige natur- og landskapsverdiar som bidrag til å løyse natur- og klimakrisa. Forslaget til endring er å ta inn ordet «bevare» i retningslina slik at den vert lydande:

«Vestland skal sikre infrastruktur, bevare og forvalte viktige natur, - landskaps- og kulturverdiar.»

Fylkesrådmannen er samd i at det er viktig å ta stilling til kva areal og landskap det er viktig å ta vare på, og dette vil og måtte bli vektlagt i arbeidet med kunnskapsgrunnlag som no skal starte. Samtidig meiner Fylkesrådmannen at omgrepet «forvalte» inneber å finne balansen mellom bruk og bevaring. Det vert ikkje rådd til endring på dette punktet.

Regional plan/temaplan/strategi for landbruk/jordvern

Fleire høringspartar trekkjer fram eit behov for ein tydeleg satsing på landbruket, og ein eigen plan for dette området. Fylkesrådmannen er einig i at landbruket er ei svært viktig næring i Vestland fylke. Utviklingsplanen er også tydeleg på at landbruket er ein viktig og sentral næring i Vestland, der det mellom anna går fram at vi skal satse på sirkulærøkonomi og bioøkonomi med særleg vekt på landbruket og havnæringa.

Regionreforma har gitt fylkeskommunen nye oppgåver og auka ansvar innan landbruksfeltet, og har fått ansvar for at det finst eit strategisk dokument på landbruksfeltet som skal gje føringar for det regionale arbeidet og næringsutvikling i landbruket. Det strategiske dokumentet skal gje retning til arbeidet til landbrukspartnarskapen, og gje føringar for midlane til investering og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midlane) som blir forvalta av Innovasjon Norge, tilskott til regionale tilretteleggingstiltak i landbruket (RT-midlane) og tilskott til regionale kompetansetiltak i landbruket (RK-midlane).

Fylkesrådmannen ser også behovet for ein plan som føl opp dette temaet vidare. Tanken er at dette skal inngå som ein del av Regional plan for næringsutvikling og innovasjon. Planprogrammet for denne planen har vore på høyring og slår fast at landbruket er ein del av plantemaet «Omstilling og fornying». Målsettinga med dette plantemaet er å både vidareutvikle og fornye eksisterande næringer og basisnæringer, og samtidig legge til rette for vekstpotensial. Fylkesrådmannen er oppteken av at dei regionale planane skal femne breitt og meiner det er naturleg og viktig at landbruk vert sett i samanheng med anna næring. Gjennom arbeidet med den regionale planen må det bli vurdert om det er behov for oppfølgande temaplanar.

Areal og jord er sentrale innsatsfaktorar i landbruket og jordvern er dermed ein naturleg del av arbeidet med ein Regional plan for areal, natur- og kulturminneressursar som ein i denne perioden skal arbeide med kunnskapsgrunnlag for.

Regional kystsoneplan

Dei kystnære sjøområda er viktige for mange og til dels med motstridande interesser. Bruken av sjøareala har auka, og det er behov for betre arealplanar med eit regionalt og interkommunalt perspektiv.

Fylkesrådmannen viser til at strategisk plan for kysten i gamle Sogn- og Fjordane er vedteken for kort tid sidan, og rår til at denne vert vidareført.

I Hordaland gjennomførte fylkeskommunen ein prosess med Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger, som ein pilot for å hauste erfaringar i bruk av ein regional plan med retningslinjer for arealbruk og arealkart. Planen vart vedteken av Fylkestinget i Hordaland i 2017, og vart stadfesta i kommunal- og moderniseringsdepartementet våren 2020. Departementet vedtok ein rekke endringar i retningslinjer og planen vert endra deretter.

Sjømatbedriftene har rett når dei peiker på at Fylkestinget i Hordaland vedtok at plankartet skulle bli revidert etter 2 år, og at departementet også legg dette til grunn i sin vurdering. Fylkesrådmannen vil likevel peike på at intensjonen i vedtaket var å hauste erfaringar i bruken av plan og plankart i 2 år før ein skulle revidere. I praksis har ikkje planen blitt nytta i tida frå Fylkestinget sitt vedtak og fram til stadfesting i departementet. Fylkesrådmannen rår til at planen vert vidareført, men at det skal bli gjennomført ei grundig evaluering om 2 år. Denne evalueringa bør og ta med erfaringar frå strategisk plan for kysten i gamle Sogn- og Fjordane. Denne evalueringa må leggjast til grunn for å vurdere planen på nytt i neste regionale planstrategi. Etter fylkesrådmannen si vurdering bør vi vente med vidare *regionalt* planarbeid for kysten i andre deler av fylket, før vi har hausta erfaringar med gjennomføring av desse planane. *Fylkesrådmannen rår til at omtalen av denne planen vert endra slik at det tydeleg kjem fram at den skal bli evaluert etter 2 år.*

Regional plan for mineral og massehandtering

Behovet for ein slik plan har vore vurdert i prosessen med Utviklingsplanen. Etter fylkesrådmannen si vurdering omhandlar dette to tema. Den eine vinklinga er mot mineralførekomst, og korleis ein kan sikre og nytte dei som grunnlag for verdiskaping og næringsutvikling. Den andre dimensjonen er knytt til masseoverskotet frå utbygging av infrastrukturiltak og annan aktivitet, og korleis ein kan nytte slike massar til samfunnsnyttige føremål. Samla sett er dette viktige føresetnader for ein sirkulær økonomi.

Etter fylkesrådmannen si vurdering er det tenleg at desse temaa vert innarbeidd som ein del av andre planar. I forkant av høyringa rådde fylkesrådmannen til at Regional plan for næringsutvikling og verdiskaping har ei strategisk tilnærming til mineralførekomst og definerer ei overordna politikk for korleis vi kan utnytte slike førekomst til berekraftig næringsutvikling. Når det gjeld masseoverskot kjem dette primært frå større samferdselsutbyggingar, og fylkesrådmannen meinte det var hensiktsmessig at dette vert ein del av Regional transportplan med fokus på å utarbeide prinsipp og strategiar for korleis ein vi utnytte slike massar på ein samfunnsstenleg måte.

Mineralrådet meiner at det ikkje er rett at overskotsmassar bør vere tema i Regional transportplan, men at det derimot bør sjåast i samheng med byggjeråstoff og andre massar i ein heilskapleg regional plan. Ein slik plan meiner dei ikkje berre bør omfatte restmassar frå infrastrukturprosjekt, men også industri- og gruveprosjekt. Dette meiner dei skjer best gjennom ein heilskapleg, regional plan for massehandtering og mineralressursar.

Fylkesrådmannen vil igjen peike på at det er utfordrande å starte for mange parallelle planprosessar, og vil rå til at prioriteringa i høyringsforslaget vert oppretthaldt. Det inneber at prinsipp og strategiar for massehandtering vert innarbeidd i Regional transportplan. Vi kan hauste erfaringar frå dette fagfeltet i første omgang, og vurdere på nytt i neste planstrategi om det er behov for ein eigen regional plan for temaet.

Regional plan for vann og vindkraft

Det er tre gjeldande planar innanfor kraftfeltet, to planar for små vasskraftverk med retningslinjer for sakshandsaming, og ein Regional plan for vindkraft gjeldande i Sogn- og Fjordane. Fylkesrådmannen ser at planane for små vasskraftverk har behov for revisjon, særleg med tanke på å oppdatere datagrunnlaget. Det er tenleg at dette skjer i samheng med ein regional plan for areal, natur- og kulturminneressursar. Samtidig meiner fylkesrådmannen at retningslinjene i planane fungerer godt som grunnlag for sakshandsaming, og at desse med fordel kan vidareførast. Fylkesrådmannen ser også at det er fleire av retningslinjene i Regional plan for vindkraft i Sogn- og Fjordane som med fordel kan bli vidareført.

Fylkesrådmannen ser at det er fleire høyringspartar som etterlyser ny og tydeleg regional politikk når det kjem til energifeltet. Fylkesrådmannen viser til at ei god kraftbalanse og sikker kraftforsyning er eit premiss for vidare verdiskaping i fylket. Det er eit stadig større elektrifiseringsbehov, meir fornybar kraftproduksjon, nye industrier og endra forbruksmønster som aukar presset på kraftsystemet, samtidig som det aukar presset på areal og landskap. *Det vert difor tilrådd å utarbeide ein ny regional plan for fornybar energi som skal fastsette mål om ambisjonsnivå og utbygging av fornybar energi.* Når denne blir vedteken vil den erstatte dei gamle kraftplanane. I prosessen skal ein vurdere å korleis ein skal vidareføre retningslinene for arealbruk i dei gamle planane.

Det er mange planar som vil starte opp i 2020 og 2021, og første del av perioden vil det vere utfordrande med kapasitet til å starte fleire parallelle prosessar. Fylkesrådmannen rår difor til at arbeidet med regional plan for fornybar energi ikkje startar opp før i andre halvdel av 2021.

Reiselivsstrategi

Reiseliv skal inngå som ein del av Regional plan for næringsutvikling og innovasjon, så etter fylkesrådmannen si vurdering er det ikkje behov for ein eigen reiselivsstrategi. Innretting og vidare arbeid på feltet må bli vurdert i arbeidet med den regionale planen.

Industristategi

Fylkesrådmannen ser det som positivt at så mange er nøgde med Industristategi for Sogn og Fjordane 2016-2025. Strategien er formelt sett ein del av Regional plan for verdiskaping. Denne vert erstatta av ein nye felles Regional plan for næringsutvikling og innovasjon, og industri vil vere eit tema i denne planen. Fylkesrådmannen understrekar at gjeldande industristategi er gjeldande til den nye regionale planen er vedteken.

Frivilligpolitisk strategi

Fylkesrådmannen vil understreke at frivillig arbeid vil vere sentralt under fleire av måla og strategiane. Frivilligpolitikken ligg som ein viktig og stor del av avdeling for kultur, idrett og inkludering og hovudutval for kultur, idrett og integrering sitt arbeid. Temaet vil bli arbeidd med i regional plan for kultur, idrett og friluftsliv. Som oppfølging av hovudutvalet sitt vedtak om frivilligpolitisk strategi er det sett i gong eit arbeid med å lage eit kunnskapsgrunnlag. Frivilligheita er trekt fram i planen sitt kapittel 2.5 om samarbeid.

Andre tema

Kystkultur

Mange ønskjer ei sterkare vektlegging av kystkultur i Utviklingsplanen. Fylkesrådmannen viser til at sjølv om ikkje omgrepet kystkultur er nytta, så trekkjer Utviklingsplanen fram satsing på maritim industri, marin næring, havbruk, sjømat og er tydeleg på at vi skal nytte ressursgrunnlaget knytt til sjø og vassdrag. Dette gir grunnlag for sterk satsing på kyst og kystkultur i oppfølgande planar, prosessar og vedtak. Samtidig er det viktig at ei overordna Utviklingsplan er samlande for alle typar kommunar i fylket, og ein har difor valt å ikkje flagge ein spesiell kulturell identitet framføre andre.

Regionråd

Etter fylkesrådmannen si meining vil regionråda vere viktige samarbeidspartar for å få gjennomført Utviklingsplanen. Etter kommunereforma er det prosessar fleire stader knytt til endringar i råda si samansetting og funksjon. Fylkesrådmannen meiner at det ikkje er Utviklingsplanen som skal definere korleis samarbeidsformer fylkeskommunen skal ha med regionråda, eller kva avtaler som skal bli inngått. Dette må skje gjennom andre prosessar. Samtidig bør Utviklingsplanen vere tydeleg på at regionråda er viktige i gjennomføringa, og at dei er naturlege samarbeidspartar. *Dette bør skrivast inn i kapittel 2.5 om samarbeid. Fylkesrådmannen vil her peike på at samarbeid med andre fylkeskommunar òg kan skrivast inn i tråd med innspel frå Viken fylkeskommune.*

Digitalisering og desentralisering av tenester

Digitalisering er ein tydeleg satsing i planen, både å bygge infrastruktur, men også å ta i bruk ny teknologi og utvikle digitale tenester. Når det gjeld desentralisering av tenester er dette spørsmål som krev stor grad av prosess og utgreiing, og det er ikkje mogeleg å ta slike avgjerder i ein overordna Utviklingsplan. Planen er likevel tydeleg på at det skal bli stimulert til vekst og utvikling i

heile fylket. Eit verkemiddel i denne samanheng kan vere å desentralisere både statlege og fylkeskommunale tenester. Dette må ein i så fall kome attende til i oppfølgande planar.

Beredskap og samfunnstryggleik

Fylkesrådmannen er einig i at det er viktig med eit fokus på å styrke samhandlinga innan beredskap og krisehandtering. Fylkesrådmannen ser at Utviklingsplanen med fordel kunne ha vore tydelegare på dette, særskilt i lys av erfaringane frå koronapandemien. Det er behov for eit gjennomgåande fokus på å skape robuste samfunn som er i stand til å møte og å redusere negative konsekvensar når noko hender, enten det er pandemiar, naturkatastrofar, økonomiske kriser eller anna. Sjølv om Utviklingsplanen i seg sjølv er eit bidrag gjennom å skape retning, kan dette med fordel forsterkast i oppfølginga. *Fylkesrådmannen rår til at det vert utarbeidd tekst som kan inngå i tekstdelen under planens mål 2 med fokus på samarbeid og koordinert innsats for auka beredskap og samfunnstryggleik.*

Oppsummering av endringar i planen

- Omtalen av Regional plan for areal, natur og kulturminneinteresser må tydeleggjerast på at temaet vert inkludert i rapporteringa på oppfølginga av Utviklingsplanen. I tillegg til at det skal bli invitert til ei samling for å drøfte kva verkemiddel og arbeid som bør gjennomførast i perioden
- Omtalen av Regional kystzoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger må bli endra slik at det tydeleg kjem fram at den skal bli evaluert etter 2 år.
- Ein ny regional plan for fornybar energi vert innarbeid som ein prioritert plan. Det må bli utarbeidd ei tekstleg omtale av denne.
- I kapittel 2.5 om samarbeid vert endra slik at det kjem fram at samarbeid med regionråd og andre fylkeskommunar er viktig.
- Utarbeide tekst som kan inngå i tekstdelen under planens mål 2 med fokus på samarbeid og koordinert innsats for auka beredskap og samfunnstryggleik.

Sjå tabell 1 på siste side for omtale av andre mindre endringar som ikkje er drøfta i saksframlegget. Desse er stort sett basert på innkomne innspel, men det er også nokre som fylkesrådmannen fremmer på eigenhand. I vedlegg 1 er det gitt ein fyldig høyringsrapport med ei overordna drøftingsdel og ein detaljert vurdering av alle innspel.

Vidare oppfølging av Utviklingsplanen for Vestland

Dersom Utviklingsplan for Vestland skal bli ein samlande plan som gjev felles retning, er det viktig at oppfølginga av den vert koordinert og systematisk. Den skal fungere som eit styringsdokument, både for Vestland fylkeskommune som organisasjon, og for Vestlandssamfunnet som heilskap.

Dei regionale planane som skal bli utarbeidd vil vere sentrale prosessar for å få gjennomført Utviklingsplanen, og det er viktig at dei alle tek med seg heile bredda av utviklingsmål og strategiar. Det vil også vere avgjerande at dei regionale planane får handlingsprogram som er forpliktande både for fylkeskommunen og andre sentrale aktørar.

For å bidra til ei aktiv oppfølging av Utviklingsplanen er det viktig at innsatsen utover dei regionale planane også vert koordinert, systematisk og langsiktig. Fylkesrådmannen vil difor kome attende til Fylkesutvalet med ei sak som skildrar oppfølginga med fokus på:

- Aktuelle samarbeidspartnarar og samarbeidsformer
- Tilhøvet mellom fylkesbudsjett og Utviklingsplan
- Oppfølging av FN sine berekraftsmål
- Utvikling av indikatorar for å vurdere måloppnåing

Konklusjon

Fylkesrådmannen meiner det er svært positivt og viktig at Utviklingsplanen har blitt godt motteken i høyringa. Dei fleste høyringspartane gir støtte til at det er gode mål og strategiar som fungerer godt som eit felles overordna styringsverktøy. Dette lover godt for vidare oppfølging av planen og vidare samarbeid i Vestland fylke.

Fylkesrådmannen vil minne om at Utviklingsplanen er tydeleg på at alle regionale planar skal ha fokus på korleis dei kan bidra til å nå hovudmåla. Utviklingsplanen kan dermed bidra til at alle regionale planar får eit breiare fokus på tvers av sektorar. Dette er vesentleg for at planlegging og tiltak i sum skal bidra til å oppnå FN sine berekraftsmål.

Når det gjeld planbehovet har det kome ein del innspel og ønskjer om justeringar og endringar i prioriteringane. Som omtala i saka meiner fylkesrådmannen i stor grad at prioriteringane som vart gjort i forkant av høyringa står seg, men at ein ny regional plan for fornybar energi vert tatt inn som ein del av dei prioriterte planane.

Fylkesrådmannen meiner Utviklingsplanen har vore utarbeidd i ein god prosess med medverknad eksternt og internt. utfordringane som har kome fram i prosessen er relevante for den aktuelle situasjonen, og mål og strategiar adresserer utfordringane på ein tenleg måte. Fylkesrådmannen tilrår at Utviklingsplanen blir vedteken med dei føreslegne justeringane. Fylkesrådmannen ber samtidig om fullmakt til å gjere tekstlege endringar i tråd med føringar i saka.

Tabell 1

<p>Aurland kommune Fylkeskommunen, saman med kommunane har eit særleg ansvar for å ta vare på kultur og naturverdiar. I Vestland har Vestnorsk Fjordlandskap/Nærøyfjorden, Bryggen i Bergen og Urnes stavkyrkje verdsarvstatus og er på UNESCO si liste over natur- og kulturarv. Aurland kommune meiner at Vestland må innarbeide eit punkt i strategidelen om utvikle verdsarvområda i Vestland til fyrårn for natur- og kulturminneforvaltning.</p>	<p>Tatt til følgje.</p> <p>Skrivast inn i tekstdelen i mål 2 under balansert og planstyrt areal- og ressursforvaltning</p>
<p>Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag «Nedbygging eller beslaglegging av areal er den største utfordringa for å ivareta naturmangfaldet. Vi skal ha ein kunnskapsbasert arealpolitikk som veier behovet for utvikling mot langsiktig forvaltning og vern av arts- og naturmangfald, landskaps- og friluftsverdiar, kulturminneverdiar på land, under jorda og i vatn.» (side 23). Her syns me det ville vera naturleg å ta med jordbruksareal. Dessverre viser det seg at det er altfor lett å ofra jordbruksareal til andre formål. Det er trong for ei klar målsetjing.</p>	<p>Tatt til følgje.</p> <p>Jordbruksareal vert skrive inn i teksten.</p>
<p>Trygg trafikk Ei problemstilling som godt kan tydeleggjerast, er risikobiletet for gåande og syklende gitt at ein lukkast med ei reisemiddelfordeling frå bil og kollektiv til meir gange og sykkel. Me har etter kvart ganske gode data på kor omfattande denne utfordringa er og kan bli i framtida. Det er viktig å tydeleggjera den sentrale koplinga mellom nullvekstmålet og nullvisjonen.</p> <p>Slik sett kan fylkeskommunen vurdere å utvida omtalen under punkt 1.3 i planen, der omtale av utrygge skuleveggar er nemnt i samband med Gode transportsamband og smart mobilitet, og kombinera dette med trafikktryggleiksperspektivet. Undersøkingar viser at manglande oppleving av god trafikktryggleik er ein viktig faktor som hindrar folk i å velja sykkelen, så også i Bergen. Trafikktryggleik er også ein sentral verdi som kan sjåast i samanheng med Attraktive stader og gode nærmiljø.</p>	<p>Tatt til følgje.</p> <p>Tryggleik vert skrive inn i kap 1.3 om Gode transportsamband og mobilitet.</p>
<p>Vestland musikkråd Det er varslet en revisjon av regional plan for kultur, idrett og friluftsliv. Det er uklart formulert i utviklingsplanen om denne revisjonen skal resultere i en felles kulturplan for Vestland, eller bare innarbeide nye oppgaver knyttet til friluftsliv, kulturarv og integrering. Det må på plass en felles kulturplan for Vestland dersom vi sammen skal lykkes med å bygge felles identitet og forståelse som overskrider tidligere kommune- og fylkesgrenser.</p>	<p>Tatt til følgje.</p> <p>Avsnittet om Regional plan for kultur, idrett og friluftsliv vert tydeleggjort på at det skal bli laga ei felles plan for Vestland.</p>

<p>Næringsalliansen</p> <p>Vi stiller spørsmål ved fleire av delstrategiane under dette målet. Vi meiner det kan vere rett å medverke til utvikling og vekst i kommunar som er «prega av svak næringsutvikling, fråflytting og skeiv aldersfordeling». Vi ser det derimot ikkje som ei fylkeskommunal oppgåve å «sikre ei samfunnsutvikling som utjamnar ulikskap». Kommunar og regionar i Vestland må få lov til å konkurrere om å vere attraktive for innbyggjarar og næringsliv. Ein bør difor vere varsam med å peike på kvar vekst skal tillatast og ikkje.</p>	<p>Tatt til følge.</p> <p>Utviklingsplanen har som mål å legge til rette for vekst i heile fylket, men ikkje at alle stader skal bli like. Ulikskap er her retta mot <i>sosial</i>/ulikskap. Dette bør presiserast.</p>
<p>Fylkesrådmannen</p> <p>I oversikta over temaplanar og strategiar manglar det nokre gjeldande strategiar som skal bli innarbeidd i regional plan for næring og innovasjon. Dette gjeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategi for biogass • Temaplan landbruk i Hordaland • Temaplanar for reiseliv • Industristrategi for Sogn- og Fjordane • Strategi for breiband i Sogn og Fjordane 2016-2020. • Strategi for datasenter og digital infrastruktur • Strategi for nullutsleppstransport i Vestland <p>I lista har det og blitt utegløymd at ein har utarbeidd ein regional plaststrategi, og at ein har starta arbeid med internasjonal strategi.</p>	<p>Desse planane og strategiane vert innarbeidd som ein del av tabell 3 på side 37.</p> <p>Dei vil vere gjeldande inntil Regional plan for næring og innovasjon er vedteken.</p> <p>Regional plaststrategi og internasjonal strategi vert innarbeidd i tabell 3.</p>
<p>Avsnittet om Regional Klimaplan på side 33 er utydeleg formulert om reduksjon i klimagassutslepp: <i>FN sitt klimapanel skisserer eit behov for å halvere klimagassutsleppa med 50 % innan 2030 for å nå måla sett i Paris-avtalen.</i></p>	<p>Ordet halvere bør takast ut.</p>
<p>Som følge av klimaendringar er det er venta auka førekomst av naturhendingar med fare for skade på viktig infrastruktur, menneskeliv og miljø. <i>Flaum og skredfare og utrygge vegar påverkar tryggleiken i folks transportkvardag.</i></p>	<p>Tekst på side åtte refererer Folkehelseoversikten noko feil. Tekst i kursiv takast inn og ordet transport takast ut.</p>